

Konsesjonærer med vannkraftanlegg med aggregat over 10 MVA

Saksbeh./tlf.nr.:
Anne Sofie Ravndal
Risnes /
Deres ref./Deres dato:
/

Vår ref./ dok. id.:
12/01258-14

Vår dato: 14.10.13

Vedtak om levering av systemtjenester

Systemansvarlig fattet den 17.12.2008 vedtak om levering av systemtjenester. Vedtaket ble sendt alle konsesjonærer med aggregat over 10 MVA og satte blant annet krav til grunnleveranse for frekvensregulering og reaktiv utveksling for spenningsregulering. Disse kravene fremkommer også gjennom FIKS (funksjonskrav i kraftsystemet) og systemansvarligs praktiseringsdokument. Selv om kravene fremkommer av disse dokumentene ser systemansvarlig behov for å fatte vedtak om disse kravene overfor alle konsesjonærer med vannkraftanlegg med aggregat med krav til slikt utstyr, og som er idriftsatt etter 2008. Av praktiske årsaker rettes vedtaket til alle med slike aggregat, også de som mottok likelydende vedtak i 2008.

VEDTAK OM LEVERING AV SYSTEMTJENESTER, REGULERSTYRKE

Primærreserver er førstelinjeforsvaret for å holde kraftsystemet stabilt. Endringer i forbruk eller produksjon møtes i første omgang ved automatisk primærrespons fra produksjonsanlegg. Evnen til å levere primærrespons fra vannkraftaggregater bestemmes av 1) mengden effekt som til en hver tid er roterende og av 2) hvilken respons (statikk) hvert aggregat er innstilt til å gi ved frekvensendringer. Systemansvarlig har utviklet et eget marked for å sikre at det er tilstrekkelig primærrespons i systemet. I tillegg er det behov for å sikre en distribusjon av reservene blant aggregatene som er idrift og systemansvarlig stiller derfor krav til maksimalt 12 % statikk for aggregat som ikke har fått tilslag i markedet.

For årene 2010, 2011, 2012 og 2013 fattet systemansvarlig vedtak om endret statikkinnstilling for en periode i sommerhalvåret. Vedtaket om endret statikkinnstilling har vært utformet slik at aktørene får et valg om enten å stille statikken til maksimalt 6 %, eller å gi bud i primærmarkedet tilsvarende et volum med statikkinnstilling på 6 % eller lavere, for planlagt produksjon. Hvis budet ikke får tilslag i markedet kan aktøren stille statikk til 12 %. For å sikre driftssikkerheten i kraftsystemet for sommermånedene vil systemansvarlig også de neste årene vurdere behovet for å stille et kondisjonalt krav til endret statikkinnstilling. Kravet vil da meldes konsesjonærene via landssentralens meldingstjeneste minimum 4 uker før ikrafttredelse.

Med hjemmel i forskrift 7. mai 2002 nr 448 om systemsvaret i kraftsystemet § 9, første ledd gjør Statnett følgende vedtak

Turbinregulator i alle aggregater med krav til slikt utstyr skal innstilles med maksimalt 12 % statikk for frekvensregulering.

Dette vedtaket etter § 9, første ledd er et systemkritisk vedtak og er i medhold av FoS § 28, tredje ledd unntatt fra klagerett til NVE.

VEDTAK OM SYSTEMTJENESTE, SPENNINGSREGULERING

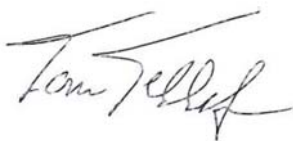
Gjennom FIKS og praktiseringsdokumentet er det også vist til krav for spenningsregulering, herunder at MVAR- eller $\cos \varphi$ -regulering kun kan iverksettes etter samtykke fra systemansvarlig. Systemansvarlig minner om at eventuelle brudd på systemansvarligs vedtak vil rapporteres til NVE.

Med hjemmel i forskrift 7.mai 2002 nr 448 om systemansvar i kraftsystemet § 15, tredje ledd, gjør Statnett følgende vedtak:

Spenningsregulering på generatorer skal virke fritt og uten unødig begrensning slik at hele kapasiteten definert av generatorenes kapabilitetsdiagram kan utnyttes. MVAR- eller $\cos \varphi$ -regulering skal ikke iverksettes uten etter samtykke fra systemansvarlig.

Dette vedtaket etter § 15, tredje ledd er et systemkritisk vedtak og er i medhold av FoS § 28, tredje ledd unntatt fra klagerett til NVE.

Med vennlig hilsen
Statnett SF

Tom Tellefsen
direktør

Kjell Arne Barmsnes
avdelingsleder